

GENEALOGIAI FÜZETEK

CSALÁDTÖRTÉNETI FOLYÓIRAT

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Megjelenik két havonként.	Szerkesztik: SÁNDOR IMRE és SEBESTYÉN JÓZSEF	SZERKESZTŐSÉG: Wesselényi Miklós-utca 7. szám. KIADÓHIVATAL: Mikó-utca 2.
---	--	---

A csikszentkirályi Bors család.

Törzsökös székely család, melyről Nagy Iván¹ azt igyekszik bebizonyítani, hogy Biharvármegyéből származtak be. Ez azonban a névhasznosság túlbecsléséből származó nyilvánvaló tévedés. Mert az 1300—1450-iki időszakra adott nemzedékrende a Sartiván-Vecse nemzetség bajoni ágából eredt Borsy családot illeti.²

Legelőbb az 1569-iki lustrumba tűnnek föl, mint lófők. Királyi adományban részesültek ugyan, de hogy ez mikor történt s hogy minő természetű volt meg nem állapíthatam. Az ezt fölelevenítő oklevél alig több, mint halvány emlékezés. Ugyanis, amikor Endes Mihály kir. táblai hites jegyző és Péterffy Miklós Bánkfalván, 1741 ápr. 7-én tanúvallatást tartanak e tárgyban, Kovács Tamás előadja, hogy Bors György 1731-ben őt perbe idézte s ez alkalommal a perbeidéző levélbe e szavakat iktattatta: „*mi örökségünket, király nyilait nemesi praerogatívával birjuk örökösön ad utrumque sexum*“. Ezt megerősíteni látszik Nagy Iván azon tudósítása, hogy Szapolyai János-Zsigmondtól 1570 máj. 21-én új adományt kaptak csikszentkirályi birtokukra. Azonban sajnos, Nagy Iván ezen állítását is tévesnek kell minősítenem, mert János-Zsigmond idézett oklevele 1570 jun. 13-án kelt,³ de ez nem adományozásról szól, hanem oly értelmű parancs, melyben Andrászi Péternek s társainak megtiltja, hogy szentkirályi Bors Györgyöt, Lukácsot és Andrást *székely örökségeikben* háborgassák. Egyben pedig az Andrászi Péter által elfoglalt szántó földjüket visszaadhatja. Ezt az okiratot a legtágabb értelmezéssel sem lehet adománylevélnek mondani.

A család törzse *János*, akinek két fiát ismerjük: Mihályt és Barnabást. Ez utóbbinak volt egy leánya, Erzsébet, akit István Mihály vett nőül. Ez az István Mihály fölvette a Bors nevet s elfoglalta apóssa örökségét, a miért is a család kénytelen 1562-ben perrel megtámadni.⁴

¹ Magyarország családai II. 194—196.

² Dr. Karácsonyi János, Magyar Nemzetségek. III. 31. 32.

³ Székely Oklevéltár II. 316.

⁴ U. o. IV. 15.

Mihálynak három fia volt: *György*, *Lukács* és *András*, akik az 1569-iki összeírásban szerepelnek s akiknek János-Zsigmond 1570 jun. 13-án, amint azt már előbb is említém, az András Péter által elfoglalt földjeiket visszaadta. De még a következő évben is perben vannak Andrásival.⁵

Lukács fiai: *István* és *Gergely* 1602 aug. 7-én mint lófők tesznek hűségesküt.⁶ 1629. decz. 25-én pedig Brandenburgi Katalin őket rendeli ki, hogy taplóczaí Geréb György javára tartsanak tanúvállatást. Ez alkalommal nevük Borsó-nak van írva.⁷ *István* 1631-ben, *Gergely* 1648-ban viselte az alcsíki alkirálybiróságot.⁸ *István* két ízben nősült, először Adorján Annát, másodszer Bocskor Katát vette nőül. Ezekről, vagy ezek valamelyikétől születtek fiai: *Barabás*, *Ferencz* (ennek András nevű fiától született utódai Magyar-Óvárra költöztek); továbbá *Imre*, akinek fia: *Ferencz* 1701-ben a sóösszeírásban Csikszentkirályon mint nemes szerepel s a Rákóczi szabadságharczkor a császár hűségében marad.⁹ Ennek a *Ferencznek* fia: *György* alcsíki alkirálybíró, ennek pedig *Nemes Máriától*: *Imre*, *István* és *Simon*.

I. István másik két fia *Lukács* és *Tamás* két külön ágat alkottak, ezekről tehát külön-külön emlékezem meg.

Lukács ága.

Ugy hiszem ez az a *Lukács*, akiről *Apor Péter* is megemlékezik,¹⁰ *Cserei* pedig az ő idejében meghaltak közé sorozza.¹¹ Fiai: *István* (szül. 1642.) az 1701-iki összeírásban Csikszentkirályon mint nemeset találjuk.¹² Előzőleg pedig 1665-ben és 1672-ben *Csathó Péter* és *Bocskor János* ügyében tanuskodik.¹³ 1691-ben alkirálybiróságot viselt. Talán felesége volt az az *Istvánné*, aki az 1701-iki összeírásban Csikszentmártonon szerepel.¹⁴

Tamás szintén föl van véve az 1701-iki összeírásba.¹⁵ 1722 jul. 15-én III. Károly király rendeli ki, hogy *Endes György* ügyében tartson tanúvállatást. 1733 decz. 4-én pedig *Fagott Jakab* kapitány ügyében jár el.¹⁶ *Karacsi Judittól* fia: *Gergely*, aki 1703-ban alcsíki jegyző, 1712 jul. 7-én pedig már mint alcsíki

⁵ Székely Oklevéltár II. 275, 298.

⁶ U. o. V. 232.

⁷ Endes lev. t.

⁸ *Benkő K.* Csilk-Gyergyó és Kászon leírása 53.

⁹ Székely Oklevéltár IV. 351. VII. 68.

¹⁰ *Br. Apor Péter* munkái 270.

¹¹ *Br. Apor Péter* verses művei és levelei 280.

¹² Székely Oklevéltár VII. 68.

¹³ U. o. VI. 293, 337.

¹⁴ U. o. VII. 63.

¹⁵ U. o. VII. 68.

¹⁶ Endes lev. t.

I. TÁBLA.

Mihály		Bors János	
György 1509—1571.	Lukács 1509—1571.	Barnabás † 1562 előtt	Erzsébet 1562. István Mihály, később <i>Bors</i> .
Gergely 1602—1648. alkirálybíró.	István 1602—1631. alkirálybíró 1. Adorján Anna 2. Bocskor Kata.		
Imre	Barabás	Lukács	Ferencz
II. Ferencz 1701.	II. István sz. 1642. 1691. alkirálybíró	II. Tamás 1701—1733. Karacsi Judit	II. András 1671. utódal M.-óváron
II. György alkirálybíró Nemes Mária	II. Gergely 1703—1728. alkirálybíró	IV. János 1734.	Kelemen 1754. Pujomban Szentei Erzsébet
Imre	Simon	Szegedi Erzse	VII. György
Fülöp	Krisztina	Gábor	VIII. István 1755—1768. dobokai alispán Baló Éva
1. Nemes Ferencz 2. Dósa András	Hozó Kata		Ignacz III. Ferencz Antal Márton 1722. Szt. Ferencz-rendi szerzetes Désen
III. Gábor	III. György	VI. István † 1810. Kovács Klára Julia † 1838.	László
II. Mihály Lázár Anna	V. János Csiszar Borbála	II. Kelemen Szabó Kata	
Albert szül. 1821. Zámbó julia <i>Szinden</i> .			
		1. Nagy Simon 2. Andrási József 1846.	

alkirálybíró ad ki bizonylatot Beke János ügyében. 1722 jul. 15-én és 1728 szept. 21-én arra van kirendelve, hogy Endes György ügyében tartson tanúvallatást.¹⁷ Szegedi Erzsédtől három gyermeke született: Fülöp, Krisztina először Nemess Ferenczné, azután Dósa Andrásné; végül Gábor, akinek neje Hozó Kata.

Lukácsnak harmadik fia volt: *Gábor*, akinek az 1701-iki összeírásban már csak árvái szerepelnek.¹⁸ Nejjétől, Filtz Margittól két fia született: *János* és *Kelemen*. *János* 1734 ben a keresztesi mellékszoros eltorlaszolója alkalmával kirendelt felügyelő.¹⁹ Megemlékeznek róla Apor Péter és Cserei Mihály is.²⁰ Gyermekei: Simon, Gábor, György és István (†1810). Ez utóbbinak Kovács Klárától született leánya Julia (†1838) előbb Nagy Simonhoz, azután András Józsefhez ment nőül.

Gábor második fia: *Kelemen* átköltözik Dobokamegyébe, s egy ott gyökeres régi család leányát, Szeitei Erzsébetet veszi nőül. Feleségével kapja a pujoni birtokot, melyben 1754-ben őt magát, 1770-ben pedig fiait: Istvánt és Pált találjuk.²¹ Ez az itt említett István viselte 1755—1768. között a dobokai alispánságot.²² Ennek állítólag egyik fia Frigyes, aki Szászországba szakadt s ott alapított családot.²³

Tamás ága.

Tamás 1640-ben tanúvallatást tart Farkas Péter peres ügyében.²⁴ Rákóczi és Barcsai korában a székely lovasság hadnagya.²⁵ Fia: *János* 1679 jun. 2-án 100 frtig vállal kezességet a fogságból föltételesen kibocsátott Daniel Istvánért.²⁶ Nejjétől Balás Margittól hat gyermeke született:

1. *Zsófia*, pókakereszturi Székely Györgyné.
2. *István*, aki föl van véve az 1701-iki összeírásba.²⁷ Ez év

¹⁷ Endes levé.

¹⁸ Székely oklevéltár VII. 60.

¹⁹ U. o. VII. 375.

²⁰ *Br. Apor Péter* verses művei 207, 261.

²¹ Szolnok-Doboka monogr. V. 482.

²² U. o. VII. 305.

²³ Előbb titkos tanácsos, majd 1802 szept. 7-én szász báróságot szerez. 1832 nov. 14-én pedig borsódi előnévvel osztrák báróságra emeltetik. Meghalt 1836 febr. 13-án. Fia II. *Frigyes* visszatért (!) Magyarországra és a biharmegyei Tamásdán és Nagy Keményen szép birtokot szerzett. Ezenkívül Ausztriában több helyen, így Pöchlarn, Krumnussbaum stb. voltak birtokai. Politikai pályáján az osztrák miniszterelnökségig emelkedett. Meghalt 1881. máj. 21.

Testvére: Gyula Poppendorffon volt birtokos, leánya Eleonora pedig Klementín orleansi hercegnő udvarhölgye. (Gothai Almanach, der Freiherrlichen Häuser 1857, 1861, 1891.

²⁴ Endes levé.

²⁵ *Nagy Iván* i. m. II. 195.

²⁶ Daniel csal. levé. 339.

²⁷ Székely Oklevéltár VII. 68.

II. TÁBLA.

Frigyes
szász hgi tan.
1802. IX. 7. szász. fjd. *báró*
1832. XI. 14. osztr. *báró*
† 1836. II. 13.

Zsófia sz. 1808. V. 5. gr. Christalnigg Sándor esk. 1827. II. 24. † 1869. VI. 27.	II. Frigyes sz. 1809 jul. 7. † 1881 máj. 21. osztr. miniszterelnök gr. Harrach Eleonora esk. 1837. V. 27.	Gyula sz. 1815. XII. 16. Brandt Bernardina esk. 1839. VII. 7. † 1855. VIII.
Eleonora sz. 1838. I. 29. Klementin orleansi hgnó udvarhölgye	Mária sz. 1843. VIII. 12.	Rudolfina sz. 1845 III. 26. gr. Lázár Jenő sz. 1845 V. 16. esk. 1869. VIII. 25.
III. Frigyes sz. 1839. VIII. 7. gr. Wurbrandt Henrietta esk. 1881. X. 9. elvált	Agost sz. 1841 XII. 9. gr. Lázár Corinna sz. 1841. I. 16. esk. 1870. X. 26.	Ludmilla sz. 1846. IX. 16.

III. TÁBLA.

Tamás, ki az I. táblán is.

III. János † 1701 előtt
Balás Margit

V. István 1701—1718. Zsófia pótkakeresztúri Székely György	V. György 1707—1740. alkirálybiró	II. Ferenc † 1724 előtt	Anna Endes György	III. Mihály 1699. † 1740 okt. alkirálybiró zsögödi Mikó Judit
III. Tamás 1740—1744. alkirálybiró	Lázár 1742—1818. kir. pénztárnok	III. Simon 1739—1747.	VI. György 1743.	
	Barabás 1819—1839. alkirálybiró	József 1814—1818. assessor	IV. István 1866.	
	VII. György csikszentdomokosi Sándor Mária esk. 1824 aug. 1.			
VII. István sz. 1830. Br. Apor Julia esk. 1854. † 1900 V. 19.	Mária Tamási Ignác	Lázár sz. 1823. † 1877. IV. 28.	Julia	
Benedek Gál Róza				
István	Ilona	Károly	Margit	

febr. 17-én mint Csikszék követe protestál a székelyek adófizetésének rendszeressé tétele ellen. 1711 febr. 9-én az adó fölszedésére kiküldött perceptor.²⁸ 1712-ben beszolgáltatja az ezen minőségében Alcsikból beszedett 8500 rhén. frtot. 1718 decz. 19-én Vitos István birtok elzálogosításánál működik, mint fogott bíró.²⁹ Magtalanul halt el.

3. *Ferencz* korán elhalt, 1724-ben már hagyatékáról tartanak tanuvallatást.³⁰

4. *Mihály* 1699 máj. 1-én mint hites jegyző írja alá a ghimesi szorosban lévő hajduk élelmezéséről kiadott jegyzéket. Az 1701-iki összeírásban, mint nemes szerepel. 1703 márcz. 8-án szintén, mint hites jegyző szerepel a német katonákra tett rendkívüli költségek összeírásánál.³¹ 1718 decz. 19-én Vitos Istvántól a szentkirályi határon egy kaszáló helyet vesz zálogba.³² 1719-ben már alcsiki alkirálybíró. Ez év jan. 24-én ezen minőségben írja alá az országgyűlésbe küldött követek utasítását.³³ 1723 nov. 1-én ügyeinek védelmezésére Endes Györgyöt bizza meg. 1724 máj. 3-án Abaffi Sándorral és Mikó Lázárral egyezséget köt a közös tulajdonukban lévő szenttamási fűrészmalom használatát illetőleg. 1731 aug. 20-án azonban ugyanezen malom miatt perbe hívja Abaffi Sándor.³⁴ Apor Péter kortársai között említi: „Csikszéki viczekirálybíró Bors Mihály“-t.³⁵ Meghalt 1740 ben. Végrendelete miatt hosszabb per-patvar keletkezett. Az esetet Endes Miklós a következőleg adja elő: 1740 október havában csikszentkirályi Bors Mihály uram elhalván, decemberben jött értesemre, hogy el nem temettetett, hanem testamentumába tett rendelkezése ellenére a csikszentkirályi torony alá minden harangszó, pap, deák és ceremónia nélkül vontatott és tétetett, vagyona illetéktelenül elfoglaltatott. E miatt panaszszal fordult a főkormányszékhez, ahonnan Csikszék tiszteinek megrendeltetett a végrendelet foganatosítása. 1741 jan. 9-én Szárhegyen Bors Tamás házában a tisztek egybeültek s fölhívták Bors Tamást, hogy ha valami kifogása van a végrendelet ellen, észrevételeit tegye meg. Bors Tamás kijelentette, hogy igen is vannak kifogásai, de minthogy elegendő ideje nem volt az észrevételek elkészítésére, erre időhaladékot kér. A tisztek meghagyták tehát Bors Tamásnak, hogy észrevételeit sürgősen készítse el s adja át a Szent Ferenczrendiek syndikussának, hogy ott az érdeklődők megtekintvén esetleges ellenészrevételeiket

²⁸ Székely Oklevéltár VII. 47, 156, 158.

²⁹ Endes lev. t.

³⁰ U. o.

³¹ Székely oklevéltár VII. 38, 117.

³² Endes lev. t.

³³ Székely Oklevéltár VII. 264.

³⁴ Endes lev. t.

³⁵ *Br. Apor Péter* verses művei 227, munkái 270.

megtehessék. Bors Tamás azonban észrevételeit nem nyújtotta be a syndikushoz. Mikor erről Endes Miklós meggyőződött, a Szent-Ferencz-rendiek vice-syndikusától fölhatalmazást kért arra nézve, hogy a néhai Bors Mihály javait összeírathassa. Ezen fölhatalmazás alapján regiusokat küldött ki, de ezeket Bors Tamás az összeírástól eltiltotta. Ujabb panaszára a szék tisztjei a tilalmat jan. 27-én törvényes uton fölszabadítják, erre azután a javak összeíratnak s ifj. Bors György, mint egyik örökös gondozására bizattak. Ekkor Bors Tamás fölfegyverzett jobbágyaival a néhai Bors Mihály jószágára ment, asztagait, gabonáit lefoglalta és elhordatta, azután ugyancsak ilyen erőszakkal curiájára rontott s ott marháit foglalta le. Egyidejűleg a szék tisztjeihez beadványt intézett, melyben néhai Bors Mihály végrendeletét azon okból, hogy annak elkészítésekor nem volt ép elméjű, megtámadta. Ez ügyben 1741 febr. 25-én Endes Mihály és Péterffy Miklós tartanak tanúvallatást, amikor is a tanúk egybehangzóan valják, hogy a néhai Istenben elnyugodott Bors Mihály urammal guttaütésből eredő nyavajája után sok ízben voltak együtt, de hogy esze nélkül lett volna soha sem tapasztalták. Sőt az egyik tanú arról is tud, hogy közvetlenül halála előtt, mikor a deák az imádkozásban megbottlott volna, azt corrigálta. De nyilatkozik Kovács István is, aki előtt a végrendekezés a törvényes formák között történt meg. Ennek daczára az akkori nehézkes törvénykezések miatt évekig kellett várni, míg az rendezhető volt s csak 1745-ben nyilatkoztathatja ki Potyó Bonaventura guardian, hogy a néhai Bors Mihály végrendelete pont-ról-pontra teljesedésbe ment.³⁶

Zsögödi Mikó Péter és Ozdi Judit leányát: Juditot vette nőül, aki Abaffi Sándor 1757 febr. 8-án folytatott perében van említve.³⁷ Ennek végrendelete a Mihálcz levéltárban őriztetett. (fasc. X.)

5. *Anna*, csikszentsimoni Endes Györgyné. Ezekről írja Cserei Farkas, hogy „ismertem egy nemes embert a székely földön, aki midőn látta, hogy feleségét elrabolták s viszik a tatárok, a rejtekből, melyben minden veszedelem nélkül megmaradhatott volna, előjött és annak kedvéért szerencsére vetvén fejét, maga is rabbá esett. Vigasztalásnak tartotta, hogy ha ki nem is menthette társát ellensége kezéből, legalább részes lehetett annak nyomorúságában.”³⁸ 1694 jun. 9-én László Tamástól 475 orosz-lános tallért vesznek kölcsön, hogy a tatárrabságból magukat kiválthassák. Ekkor Csikszentsimonban és Csikszentmihályon lévő minden javaikat zálogba vetik.⁴⁰ 1739-ben találkoznak velök utoljára.

6. *György*, aki Rákóczi mellett harczolt, de 1707-ben a csá-

³⁶—³⁷ Endes levé.

³⁸ Sándor levé.

³⁹ *Cserei Farkas*. Magyar és székely asszonyok törvénye 188, 189.

⁴⁰ Endes levé.

szár hűségére visszatért. 1710 okt. 15-én Csik- és Kászon-székek közgyűlésén az adófölhajtására kiküldött bizottság tagja. 1711 decz. 21-én, mint alcsiki alkirálybirót a főhadbiztosság elé küldik Szebenbe, hogy az adó leszállítását kérelmezze. 1715 márcz. 26-án, mint alcsiki hites assessor veszi jegyzőkönyvre Tamás András panaszát.⁴¹ 1723 nov. 1-én ügyeinek védelmezésére Endes Györgyöt bizza meg. 1727 jul. 6-án tanuvallatást tartat. 1737 márcz. 4-én Mikó Lázárral perel, még nagyatyjától Bors Tamástól örökölt javak fölött. Ez év ápril 4-én, mint hites assessor megosztotatja Mikó Lázárt és Tamást. Egy 1752 máj. 13-án tartott tanuvallatás szerint a br. Korda György-féle curiában lakott Csik-szentkirályon, melyet előtte Apor István is birt. 1740 decz. 31-én már mint néhairól van róla emlékezet.⁴² Fiai:

a) *Tamás*, a kinek szereplését a Bors Mihály hagyatéka ügyében már előbb láttuk. Ő is lakott a br. Korda-féle curiában. 1744-ben alcsiki alkirálybiró.

b) *Simon* 1739 aug. 24. tanuvallatást tart Endes Miklós ügyében. 1742 jan. 5-én testvéreivel együtt perbe van idézve a Bors Mihály végrendelete ügyében. De már 1743 márcz. 7-én egyezsége lép Endes Miklóssal és Sándor Péterrel. 1745 jun. 19. és 1747 jun. 16-án tanuvallatást tart Endes Miklós ügyében. Táblai jegyzői hivatalt viselt.⁴³

c) *György* 1743 febr. 15-én kötelezi magát arra, hogy Endes Miklósnak a néhai Bors Mihály végrendelete foganatosítása körül fölmerült költségeit megtéríti.⁴⁴

d) *Lázár*, akit 1742 jan. 5-én szintén perbe fognak a Bors Mihály hagyatéka miatt. 1745 jun. 19-én tanuvallatást tart Endes Miklós ügyében.⁴⁵ 1771-ben kir. pénztárnok. 1814—1818 között rectificator biztos.⁴⁶ Fiai:

1. *Barabás* 1819-ben alkirálybiró, 1822-ben a csikszentkirályi kápolnát újra építteti.⁴⁷ 1831 decz. 29-én megosztotatja Endes Miklóst és Józsefet ingó javaikban. 1839 febr. 18-án Geréb Elekhez intéz levelet.⁴⁸

2. *István*, aki 1866-ban megújíttatja a fentebb említett kápolnát. Ennek volt fia Sándor.

3. *József* 1814—1818 között csikszéki assessor. Fia volt György, aki 1824 aug. 1-én tartotta esküvőjét csikszentdomokosi Sándor Máriával.⁴⁹ Ennek fia István szül. 1830-ban s nőül vette 1854-ben br. Apor Juliát.

⁴¹ Székely Oklevéltár VII. 155, 179, 203.

⁴²—⁴⁵ Endes levél.

⁴⁶ Schematismus Transylvaniae.

⁴⁷ Schematismus Cleris Trans. 1882. 63.

⁴⁸ Endes levél.

⁴⁹ Csikszenttamási anykv. II. 2.

Bors György 1737 ápr. 4-én, Simon 1739 aug. 24-én és ifj. György 1732 jan. 1-én használt pecséteiken a következő czimert találtam: kerek talpú paizsban dombból kinövő öt ágú fa. Sisakdisz: könyöklő kar karddal.⁵⁰ Ez megfelel Nagy Iván és Siebmacher leírásának is, itt a paizs színe is adva van kékben.

Sándor Imre.

Tordavármegyei lustra 1671-ből.

(Első közlemény.)

Anno 1671. die 9 Junii. Lustratio generalis dominorum magnatum et nobilium comitatus Thordensis ad campum possessionis Apahida. praesentibus spectabilibus ac generosis dominis Dionisio Banffi de Losoncz, illustrissimi ac celsissimi domini domini principis Transsylvaniae consiliario intimo, comitatumque Colosiensis, Dobocensis comite supremo, ac arcis Szamos Uj Variensis et civitatis Colosvár ut et confinium Sebes, Hadad et Cseh praesidiorum capitaneo et generali itidem supremo; necnon Michaelae Teleki de Szék, consiliario suae celsitudinis principalis intimo, comitatumque Thordensis et Maramarosiensis comite supremo, ut et arcis et praesidii districtus Kőváriensis capitaneo itidem supremo peracta.

Főispán Haller János uram		Balintith Zsigmond u. --- eq.	3
ő ngya --- --- --- --- eq.	—	Also János u. --- --- --- "	3
Főispán Teleki Mihály uram ő kglme --- --- "	—	Toroczka Mihály u. az árva őcscsével --- --- "	5
Kemény Simon uram ő ngya "	34	Toroczka Péter u. --- --- "	6
Kemény Jánosné asszonyom ő ngya --- --- --- "	8	Toroczka István u. --- --- "	3
Csáki Istvánné asszonyom ő ngya --- --- --- --- "	9	Toroczka Máttyás u. --- --- "	3
Kemény Péterné asszonyom --- --- --- --- --- "	2	Boldovai Márton u. --- --- "	3
Bánffy Kristóf uram --- --- "	3	Stepán Ferencz u. --- --- "	3
Petki János u. --- --- --- --- "	8	Vér György u. --- --- --- "	2
Gillány Gergely u. --- --- --- --- "	12	Felvinczi Zsigmond u. --- --- "	3
Sárpataki Márton u. --- --- --- --- "	3	Szigethi Márton u. eq. 2 főbiró	
Bodoni György u. --- --- --- --- "	3	Köpeczi Mihály u. eq. 2 viceispán	
Gyerőffi György u. --- --- --- --- "	7	Hegyessi András u. eq. 1 főbiró	
Tholdalaghi János u. --- --- --- --- "	6	Zódi Demeter u. --- --- eq.	1
		Görögh Miklós u. eq. 1 szolgálta	
		Illiei Kováts Dávid u. --- eq.	1
		Kováts István u. --- --- --- "	1

⁵⁰ Endes levél.

Kováts János u. --- --- eq. 1	Rácz Péter u. --- --- eq. 1
Kölczej István u. --- --- " 1	Rácz Tamás u. --- --- " 1
Egyedi István u. --- --- " 1	Posgai István u. --- --- " 1
Székely Sámuel u. eq. 1 szolgálta	Bornemissza István u. --- " 1
Sáfár János u. --- --- eq. 1	igen debilis
Székely István u. --- --- " 1	Halász István u. eq. 1 szolgálta
Székely András u. --- --- " 1	Rácz István u. --- " 1
Filep Péter u. --- --- " 1	Nemes Triff u. --- " 1
Berzenczei Miklós u. --- --- " 1	Nemes Demeter u. --- eq. 1
Berzenczei Márton u. --- --- " 1	Rácz András ideczpataki " 1
Kádár István u. --- eq. 1 szolgálta	szolga
Sárpataki István u. " 1 " 1	Tekerő János u. eq. 1 szolgabíró
Eölyvesi Dániel u. --- eq. 1	Nagy Gergely u. --- --- eq. 1
Szuczáki Ferencz u. --- --- " 1	Borbély Zsigmond u. eq. 1 szolgálta
Baranyai János u. eq. 1 szolgálta	Koré György u. --- " 1 " 1
Rácz András u. " 1 " 1	Nagy János u. --- --- eq. 1
Brassai Pál u. --- --- eq. 1	Farkas István u. eq. 1 szolgálta
Kertész András u. eq. 1 szolgálta	Gondos István --- --- eq. 1
Kertész János u. --- --- eq. 1	Csontos István --- --- " 1
Császár Ferencz u. eq. 1 porkoláb	Pálfi István u. --- --- " 1
Nagy István u. --- eq. 1 szolgálta	Borbély Ferencz u. --- " 1
Bonyhai István u. " 1 " 1	gutta ütött
Lévai János u. --- --- eq. 1	Nagy Boldizsár Péterlaki u.
Tisza István u. --- eq. 1 szolgálta	eq. 1 szolgálta
Sáfár Miklós u. --- --- eq. 1	Nagy Miklós u. --- --- eq. 1
Gyarmati Miklós u. --- --- " 1	Nagy Boldizsár Sz.-iványi " 1
Bencze György u. --- --- " 1	Szabó Mihály Pinári u. " 1
Szabó Dániel u. --- --- " 1	Szász János u. --- eq. 1 szolgálta
Kováts Szöcz Miklós u. " 1 " 1	Dudás István u. --- " 1 " 1
Csapi Zsigmond u. --- --- " 1	Gondos Mihály u. " 1 " 1
Csinádj Nagy István u. " 1 " 1	Sárosi Mihály u. eq. 1 szolgabíró
Almási Zsigmond u. --- --- " 1	Bosodj Miklós u. --- --- eq. 1
Sziny Péter u. --- --- " 1	Rabák Péter u. --- --- " 1
Szilágyi János u. eq. 1 szolgálta	Szabó András u. --- --- " 1
Szabó Bálint u. --- --- eq. 1	Szabó Mihály sz.-iványi u. " 1
Szöcz Mihály u. --- --- " 1	Lőrinczi Gergely u. --- --- " 1
Trombitás Péter u. --- --- " 1	Kerekes Mihály u. --- --- " 1
Várj István u. --- --- " 1	Sipos János u. --- --- " 1
Vita Péter u. eq. 1 szolgabíró	Mera János u. --- eq. 1 szolgálta
Véczi András u. eq. 1 szolgálta	Mera Tamás u. --- --- eq. 1
Simon János Véczi u. eq. 1 " 1	Járai Mihály u. --- --- " 1
Szabó Gáspár u. --- --- " 1	Lázár András u. --- --- " 1
Simon János Pókai u. --- eq. 1	Imreh Miklós u. eq. 1 szolgálta
Lakatos István u. eq. 1 szolgálta	Kis Kenyeres György u. eq. 1
Kováts János u. eq. 1 szolgabíró	Nagy Kenyeres György u. " 1
Erdély István u. --- --- eq. 1	Kenyeres Miklós u. --- --- " 1

Thamási Márton u. --- eq. 1	Járai Istvánné asszonyom eq. 1
Kerestely Péter u. --- --- " 1	Balintffi Kristófné "
Nagy András u. eq. 1 szolgabíró	
Nagy István u. --- --- eq. 1	<i>Alsó járás.</i>
Kováts István véczy eq. 1 szolgálta	
Istvánffi Mihály u. " 1 "	Jobbágy András u. --- eq. 1
Böte István u. --- " 1 "	Szoboszlai János u. --- " 1
Fejér János u. --- --- eq. 1	Szabatkai Kis Miklós u. " 1
Fejér András u. --- --- " 1	Virginás István u. --- --- " 1
Fejér Gergely u. --- --- " 1	Jó Mihály viceispán u. --- " 1
Szokoly Péter u. --- --- " 1	Inczédi Péter u. --- --- " 1
Szokoly Demeter u. --- " 1	Szeghalmi András u. --- " 1
Bogáthi Márton u. --- " 1	Balintigh Zsigmond u. --- " 1
Dávid Déák Bogáthi --- " 1	Teremi András u. eq. 1 szolgálta
Goncza Demeter u. --- " 1	Buzás Tamás u. --- --- eq. 1
Bacsoni András u. --- " 1	Szelezi András u. eq. 1 szolgálta
Tavaszi György u. eq. 1 szolgálta	Turj Ferencz u. eq. 1 szolgálta
Székely Márton u. --- --- eq. 1	Nemes Péter u. --- --- eq. 1
Kis György u. --- --- --- " 1	Tarsoly Gergely u. --- --- " 1
Illies Márton u. --- --- " 1	Ferenczi János u. --- --- " 1
Szathmári István u. --- " 1	Bányai Mátyás u. eq. 1 szolgálta
Truczsa Simon u. --- --- " 1	Papai Zsigmond u. --- eq. 1
Truczsa Demeter u. --- --- " 1	perceptor
Hagymás Iános u. eq. 1 debilis	Tordai Szindi János u. eq. 1
Balogh László u. --- --- eq. 1	Székely Márton u. --- --- eq. 1
Lőrincz Déák u. --- --- " 1	város notár
Kenieres Mihály u. --- --- " 1	Veres Ferencz u. --- --- eq. 1
Szilágyi János u. eq. 1 elszökött	Zallany Bálint u. --- --- " 1
Flore Luka u. --- --- --- eq. 1	Lakatos Márton u. --- --- eq. 1
János Déák, Genieszegi u. " 1	szolgabíró
szolgálta	Szelenczi János u. --- --- eq. 1
Máthé Boldizsár u. --- eq. 1	Csiszár Péter u. --- --- " 1
Peres György u. --- --- " 1	Hunyadj Péter u. --- --- " 1
Dán Pál u. --- --- --- --- " 1	Sos István u. --- --- --- --- " 1
Demien Mihály u. --- --- " 1	Egri Máthé u. --- --- --- --- " 1
Csizmadia István u. --- " 1	Chiriák János u. --- --- --- --- " 1
Dombrava Prekup u. --- " 1	Szőlősj Gáspár u. --- --- --- --- " 1
Nagy János u. --- --- --- --- " 1	Tordai Sámuel u. --- --- --- --- " 1
Irsay Gábor u. --- eq. 1 szolgálta	Vasadj György u. eq. 1 szolgálta
Bonyhai Zsigmond u. --- eq. 1	Váradj Szabó Mihály eq. 1
Szabó Christea u. eq. 1 szolgálta	egyházfiu
Keresztesi György u. --- eq. 1	Keczkeméthi Sámuel --- eq. 1
Tizedes Balázs u. --- --- " 1	Tordai István u. --- --- --- --- " 1
Gorbó Pap János u. --- " 1	Deczei István u. --- --- --- --- " 1
Gorbó Pap Péter u. --- " 1	Panházi Pál u. --- --- --- --- " 1
Teleki Jánosné asszonyom " 1	Szőke György u. --- --- --- --- " 1

Nemezgyárto János u.---	eq.	1	Nykody László u. ---	eq.	1
Janiczáros János u. ---	"	1	Szilvási Imre u. ---	"	1
Bölöni György u. ---	"	1 g	Téglás Péter u. ---	"	1
Haidu Márton u. ---	"	1	Szász János u.---	"	1
Halász Mihály u. ---	"	1	Szilágy Sámuel u.---	"	1
Csáki Sándor u. ---	"	1	Csató László u.---	"	1
Bozai János u. ---	"	1	Vas István u. ---	"	1
Szabó Péter u. ---	"	1	Makai István u. ---	"	1
Kováts István u. ---	"	1	Korodi András u. ---	"	1
Lengyel Lakatos u.---	"	1	Sási Miklós u. ---	"	1
Bakó István u. ---	"	1 g	Nagy Balázs u.---	"	1
Nemes János u.---	"	1	Bene János u. ---	"	1
Lengyel István u. ---	"	1	Csakó István u. ---	"	1
Mezei György u. ---	"	1	Csizmadia György u. ---	"	1
Veres István u.---	"	1	Ácz György u.---	"	1
Nagy György u. ---	"	1	Csiszár András u. ---	"	1
Kuticz Simon u. ---	"	1	Borbély Ferencz u. ---	"	1
Nagy Márton u. ---	"	1	Szentmihályfalvi Nagy István u.		
Somkutj Péter u. ---	"	1		eq.	1
Szilágyi Lőrincz u.---	"	1	Pál Márton u. ---	"	1 g
Hajdu György u. ---	"	1	Fancsikai János u.---	"	1
Illiefalvi Mihály u. eq. 1	deák		Szócz Ferencz u. ---	"	1
Eperjesi Pál u.---	eq. 1		Szoboszlai János u. ---	"	1
Kerekes Varga István u. "	"	1	Kerekes István u. ---	"	1 g
Sombori Pál u.---	"	1	Varga György u. eq. 1	igen debilis	
Simon István u. eq. 1	szolgabíró		Törös János u. ---	eq.	1
Fekete Mihály u. ---	eq.	1	Albissi István u. ---	"	1
Cséghi Miklós u. ---	"	1	Borbély Péter u. ---	"	1
Dirincz János u. ---	"	1	Kelemen Szócz János u. eq. 1		
Dirincz Márton u. ---	"	1		debilis	
Szalontai Fazakas János u.	"	1	Eörkei Ferencz u. ---	eq.	1
Kováts István u. ---	"	1	Fazakas Mihály u. ---	"	1
Czako Mihály u. ---	"	1	Varga Gergely u. ---	"	1
Elek János u. ---	"	1	Mérki János u. ---	"	1 g
Lippai János u.---	"	1	Király Miklós u. eq. 1	debilis	
Lengyel Szócz Pál u. ---	"	1	Sándor István u. ---	eq.	1
Szathmári György u. ---	"	1	Kömvies István ---	"	1 g
Érseki Szabó András u. "	"	1 g	Berzencei László u. ---	"	1
Sarkadj Mihály u. ---	"	1	Székely Miklós u. ---	"	1
Vas András u. ---	"	1	Varga Péter u. eq. 1	szolgabíró	
Mészáros György u. ---	"	1	Gáspár Kováts u. ---	eq.	1
Moldvai Mihály u. ---	"	1	Szócz Péter u. ---	"	1
Szép Mihály u. --- eq. 1	szolga		Mikola János u. --- eq. 1	szolga	
Feiervari Szabó István u. eq.	1		Szász András u. ---	eq.	1
Csipő György u. ---	"	1	Murvai Jakab u. ---	"	1
Szabó Ferencz u. ---	"	1	Zödi János u. ---	"	1

Bitai Péter u. --- eq. 1 szolga	Kerekes György u. --- eq. 1
Szatmári János u. --- eq. 1	Török Pál u. --- " 1
Szilágyi Bálint u. --- " 1	Borbély György u. --- " 1
Barta Gergely u. --- " 1	Kerekes István u. --- " 1
Veres Benedek u. --- " 1	Barátossj Mihály u. --- " 1
Szócz János u. --- " 1	Barabás Pál u. --- " 1
Hentes Márton u. --- " 1	Szakmári István Kováts u. --- " 1
Fekete István u. --- " 1	Barta Gergely Deák u. --- 1 g
Kis Lengyel István --- " 1	Kováts István u. --- " 1 g
Lovász András u. eq. 1 szolga	Nagy András u. --- " 1 g
Gergelyfi István u. --- eq. 1	Beder János u. --- " 1 g
Székely András u. --- " 1 g	Szilágyi Mihály u. --- " 1 g
Dévai György u. --- " ---	Szarvasi András u. --- " 1 g
Josa Mihály u. --- " 1	Bortos Mihály u. --- " 1 g
Pap János u. --- " 1 g	Gyékény István u. eq. 1 tolvaj
Széki Filep u. --- " 1	Szép János u. --- eq. 1
Horváth János u. eq. 1 szolga	Bercze Mihály u. --- " 1
Dosa Péter u. --- eq. 1 g	Makai György u. --- " 1 g
Gombasi István u. --- " 1	Kis Baczon János --- " 1
Bartalius István u. --- " 1	Kereszturi István u. eq. 1 szolga
Vanyai András u. --- " 1	Vallancz István u. --- eq. 1
Dobraviczai Mátyás u. 1 szolga	Kis Gergely u. --- " 1
Barátosi Balázs u. --- eq. 1	Tordai István u. --- " 1 g
Fanczikai Miklós u. --- " 1	Székely Miklós u. --- " 1
Nagy Gáspár u. --- " 1	Körösj István u. --- " 1
Váradj György u. --- " 1	Pipa István u. --- " 1 g
Szinai András u. --- " 1	Nagy Miklós u. --- " 1 g
Kerekes Márton u. --- " 1	Szabó Tamás u. --- " 1
Nemess János u. eq. 1 egyházi	Balogh Márton u. --- " 1
Nagyobbik Baczon János eq. 1	Sorbán György u. --- " 1
Nagy Mihály u. --- eq. 1 szolga	Gába Farkas u. --- " 1
Körös János u. --- eq. 1	Sziga János u. --- " 1
Török Demeter u. --- " 1	Kakuczi János u. --- " 1
Barla Jakab u. --- " 1	Kuk Miklós u. --- " 1
Csomortany Péter u. --- " 1	Szócz János u. --- " 1
Dobraviczai György u. --- " 1	Egri János u. --- " 1
Vallancz András u. --- " 1	Kába Péter u. --- " 1
Pujnák András u. --- " 1	Lád István u. --- " 1
Fazakas Mihály u. --- " 1	Venter Miklós u. --- " 1
Gombos Ferencz u. --- " 1	Ráczi Mihály u. --- " 1
Keserői János u. --- " 1	Venter Jeremiás u. --- " 1
Szilágyi Márán u. --- " 1	Tarló Ferencz u. eq. 1 szolga
Kakas Balázs u. --- " 1	Posoni János u. --- eq. 1
Egerbegyi Nagy András u. --- " 1	Jenej Miklós u. --- " 1
Vas György u. --- " 1	Szakmári János u. eq. 1 szolga
Szarvassj Márton u. --- " 1	Lakatos Mátyás u. --- eq. 1

Kádár Mihály u. --- eq. 1 g	Vas Miklós u. --- eq. 1 g
Váradí Lakatos István u. „ 1 g	Szabó Tamás u. --- „ 1
Győri András u. --- „ 1 g	Németh Jakab u. --- „ 1
Albissi Balázs u. --- „ 1 g	Tót István u. --- „ 1
Rosomberki János u. --- „ 1	Szabó István u. --- „ 1
Enyedi Sámuel u. --- „ 1	Szél János u. --- „ 1
Kováts János u. --- „ 1	Szilágyi István u. --- „ 1
Murvai Jakab u. --- „ 1 g	Kiri István u. --- „ 1
Mészáros Márton u. --- „ 1	Nagy Balázs mikepérczi u. „ 1
Kénosj Székely Márton u. „ 1 g	Kászoni István Kováts u. „ 1
Ferenczi István u. --- „ 1 g	Belenyesi Varga István u. „ 1
Bányai Tivadar u. --- „ 1 g	Makai György u. --- „ 1
Haidu János u. --- „ 1	Baranyaj Pap István u. „ 1
Mester Mihály u. --- „ 1	Székely István u. --- „ 1
Fazakas Mihály u. --- „ 1	Béder András u. --- „ 1
Lippai Kádár István u. --- „ 1 g	Sárközi Imre u. --- „ 1
Körösy Mihály u. --- „ 1	

lfj. Biás István.

Báró Apor Péter Lusus Mundija.

Fordította: Szász Ferencz.

(Második közlemény.)

Mindezek után való az, hogy a székelyek mindnyájan egyenlő kiváltságokat és szabadságokat élveztek és nem türték egymásközt, hogy egyik nagyobb szabadságban éljen, mint a másik; továbbá a legkisebb is ugyanazt a mentességet élvezte, mint a legnagyobb. S ebben Oláhval megegyeznek az összes annalesek, melyeket olvastam; sőt még a mai jogtalan viszonyok között is, jóllehet már nem tudjuk megtartani, mégis minduntalan kérkedünk e szabadsággal.

Az Oporok vagy Aporok azonban mégis valamelyes kiváltságos szabadságot élveztek, s innen következett, hogy Bálványos vára, Alsó- és Felső-Volál, Karatna és Peselnek, Szárazpatak és Kanta községekkel, az Oporoknak ősi, öröklött birtokaival a székelyek közepén, Fehérmegyében feküdt, aminthogy a káptalantól kivett iratokban is Torját Fehérmegyébe iktatva találjuk. Ez azt hiszem azért volt, hogy a vár mellett alárendeltek, vagy amint nevezik, — jobbágyokat tarthassanak s e mellett sértetlenül meghagyják a székely szabadságot.

Való ugyanis és kétségbevonhatatlan s az összes annalesek-ből világosan látszik, hogy a székelyek között nem volt jobbágy vagy alárendelt egy sem; azonban némelyeket az idők jogtalansága következtében ilyenformán szállítottak le a jobbágyág rend-

jébe (amint több királynak és fejedelemnek olvastam rendeletét: saját szemeimmel): Mikor a dicsőséges királyok és fejedelmek gyat kori háborut viseltek, a székelyekhez ilyen rendeletet bocsátottak - Bárki, aki a mostani háboruban nem áll fegyverbe, kiváltságait elveszti és a jobbágyok sorába száll alá. Olyanok tehát, akik nem mentek a háboruba, más igazi érdemeseknek jobbágyokul vagy alárendeltekül adattak: amint ennek tanúságára néhány ilyen adományt láttam.

Igy kezdődött tehát legelőbb a székelyek között a jobbágyság.

Ezek után a história azt tanítja, hogy az Oporok kiváló és fontos szolgálatokat teljesítettek s ha valaki leküzdve az irigységet, figyelmesen olvassa Magyarország régi emlékeiből az Opourok vagy Oporok családtörténetét, úgy meg fogja látni, hogy azok egyenes lágon épen Árpádtó, Álmos vezér fiától származnak az Attila véreből, amint ezt igen helyesen jegyezte meg nemzeti Gyöngyösi István uram, nemes Gömörvármegye egykori alispánja, annak a művének előszavában, melyet Lőcsén 1693-ban nyomtatott s melyben Erdély volt fejedelmének nagyságos Kemény Jánosnak Lónyai Anna nagyságos fejedelemnővel való házasságát írta meg ékes versekben.¹

Azonban erre valaki azt vethetné ellen, hogy az a kiváló férfiú csak hízelt az én boldogult nagybátyámnak, Apor István grófnak, hisz a magyar annalesek azt mondják, hogy Árpádnak fia Zoltán volt, Zoltáné Taksony, Taksonyé Gejza, Gejzáé pedig Szent István király. És, ha ez ellenvetést még életében tették volna neki, hiszem, hogy az érdemes öreg okosabban megtudott volna felelni, mint én.

Ám azért, amennyire csak képes vagyok következtetések útján a dolgot kiszemelni, az imént említett érdemes férfiút ilyenformán helyettesítem (e tekintetben ugyanis annyira hiányosak a magyar irók! mert ezek csak a fenséges királyoknak jegyzik fel a genealogiáját s az előkelő főemberek közül csak azoknak a neveit, kik vagy dicsőségesen, vagy pedig gyászosan szerepeltek azok alatt és ezek mellé csakis néhány méltóságosabb familiának teszik oda történetét, de annál hiányosabban beszélnek az erdélyi családokról; úgy, hogy szinte lehetetlen is volna a kiváló familiák leszármaztatása magyar annalesekből korról-korra s századról századra, ha magán levéltárak nem lennének), azért az imént említett érdemes és tisztes öregségben kimúlt férfiút ilyenformán helyettesítem:

Nem áll, hogy Árpádnak csak egyedüli fia Zoltán volt; mivel pedig a történetirók csak őt említik, ez egyedül a dicsőséges magyar királyok családfájáért történt; ám ebből nem szabad következtetni,

¹ Gyöngyösi István: Porából megéledett Phoenix. (R. M. K. I. 1442.) Ajánlva alsótörzsi Apor István Csík, Gyergyó és Kászoni székek főkirálybirójának

hogy úgy Árpádnak, mint a magyarok többi hét vezérének csak azok a fiai lettek volna, kiket a historikusok megneveznek és több ne lett volna. Az igazságnak tehát inkább megfelelő, hogy Opor vezér, akinek vezérlete alatt a görögök ellen viseltek háborút a magyarok, Árpádnak másodszülött fia volt.

Ilyen vállalatra ugyanis a legelső vezér fiát küldeni, egyfelől tisztesség is, másfelől meg az észszerűségnek is megfelelő.

Ennek a vezérnek parancsából ölte meg páros mérkőzésben Botond Konstantinápolynál azt az óriástermetű görögöt, melyről említést tesz Bonfini is I. Dekászának 10. könyvében és a Lázár örökösöknél levő fennebb jelzett könyv is. Ha tehát vizsgálgatjuk a káptalantól kivett leveleket s olvassuk: Opor, — nem szabad megtagadnunk, hogy egyezik a most említett vezérnek nevével; mert hisz Opor is, Opor is ami vezetéknévünk volt. Sőt amint egyik régi kétes értékű írásban láttam, hajdan Opor vezetéket nevet is adtak nekünk; hanem ez úgy gondolom, csak tévedésből történt, mivel nem tudom összeegyeztetni a magyar történetíróknál előforduló Oporokkal.

Ezek után már feltéve, hogy Opor vezér valóban Árpád másodszülött fia volt, könnyen levezethetjük, hogy a mai egyszerű Apor familia is Árpádtól származott ilyen okoskodással: Opor építette Bálványos várát, Opor gyarapítva fenntartotta s ma minden újabb adományozás közbejövetele nélkül Aporok birják, ennél fogva Opor, Opor és Apor egyazon vezetéknévek s ilyenformán egyazon familia is.

Hanem ennyi elég is már ez Apor-, Opor- és Opor-familiának az azonosságáról úgy a ráfordított munka, mint az igazság szempontjából.

Tovább menve most már, hogy ez a tisztességes familia valóban mindig nemes volt a dicsőséges magyar királyok alatt 1311-től 1521-ig s 1584-ig a meglevő és a káptalantól kikeresett levelek világosan bizonyítják. Sőt, hogy akkor is, most is és mindig is nemes volt, a nyájas olvasó be fogja vallani, ha elfogulatlan lélekkel olvassa e szerény sorokat. Ne gondoljuk ugyanis, ha vagy egyszer olvassuk a régi levelekből, hogy némelyik Apor Szent Mártonról titulálta magát, hogy az másféle Apor, mint mi, mert régente az Aporok szerény birodalmát nemcsak Felső- és Alsó-Torjának nevezték, hanem Al-Torját nevezték Szent-Miklós-Torjának is, amint láthatjuk ezt az 1479-ik esztendőbeli levelekben, — Felső-Torját pedig Szent-Márton-Torjának is mondták t. i. az anyaszentegyházaknak ajánlása alapján, ahogy erről meggyőződhetik akárki a felsőtorjai templomnak szentély feletti kövére vésett írásból, hol ez áll: Építette Apor István Szent Márton püspök tiszteletére az 1516-ik esztendőben. Különbözik vagy akkor volt valóban nemes a familia, mert az isteneknek templomokat emelt, vagy igazában innentől kezdve lesz nemes, mivel az eretnokség

bűne közüle egyiket sem érintette. Egyébiránt épített e derék familia egy másik templomot is Karatna község felett Jézus Krisztusnak szentelve és e két templomról alább még szólok keveset, mivel ma protestánsok kezében sinylődnek.

Hanem e derék familia nemes volt az átlászi Korvin Mátyás, Magyarország legdicsőségesebb királya alatt, amint kitűnik Istvánfi-ból (I. fej. 3. p.), ahol leírja, hogy a most említett dicső Mátyás király halála után Zápolya István nem várta meg Bécsben a közeledő Miksa császár öfenségét, hogy kit hagyott ott maga helyett, ő ugyan nem tudja, de némely írónál mégis úgy találja, hogy Upor László volt annak a neve. Azonban ezt nem Upornak, hanem Apornak hívták; bizonyítja az én felejthetetlen nagybátyám, Apor István gróf, ki azt mondta, hogy ő biztosan látott testvére által Konstantinápolyban elveszített okmányok között egy hiteles oklevelet, melyben meg volt írva, hogy a bécsi vár alparancsnoka Apor László volt. Sőt az a nagy férfi is, írásai és tettei útján Magyarországnak valóban apostola. Hevenes Gábor Jézus társaságbeli pap is bizonyítja a gyakran kegyelettel említett grófi nagybátyámhoz írott két levelében, (hiszem, hogy ezek még ma is megvannak), hogy ő határozottan úgy találta, hogy az nem Upor, hanem Apor volt. És vajjon az írók irataikban a nevek betűit nem cserélik-e fel gyakran? Sőt bizony igen gyakran, amint a történetet olvasók tudják nem egyszer a világos értelem ellenére is. E Lászlónak viselt dolgait másutt olvashatja az olvasó.

S mi csudálni való van benne? Hisz II. Ulászló alatt egy másik rokonunkat, a székely Nyujtodi Simont (várának birtokát ma én birom) az esztergomi vár alparancsnokának tették, amint ez kitűnik nemes Kászon szék kiváltságából. Nemes volt tehát e derék familia II. Ulászló alatt; t. i. a mikor a pornép Székely György vezérlete alatt felkelt a nemesség ellen s hadat üzent a királynak s ismét, mikor II. Lajos születésekor lázongott a székelység; mindkét alkalommal nem törődve életével, vagyonával, amint kellett, királya mellett megmaradt hűséggel és megmaradt Zápolya János vajda alatt is a hívek között, még pedig úgy, hogy amint hiteles hagyomány mondja, a hűségben maradt székelységnek vezére volt a harcban, miként ez az 1521-ik és 1584-ik esztendőkből fenmaradt levelekben világosan látszik.

Nemes volt e derék familia II. Lajos magyar király alatt, kinek idejében a gyászos mohácsi csata alkalmával néhány Apor Zápolya János vajdával fegyvert ragadott az ország megmentéséért s követte a vezért. S vajjon miért nem tudtak a veszélyben levő királynak az erdélyi haddal együtt segítséget vinni? E kérdést, mivel a magyarországi írók a vezér szándéka felől különböző véleményen vannak, én is eldöntetlenül hagyom.

De nemes volt e derék familia, hogy ismét visszatérjek II. Ulászló alatt 1505-ben és 1506-ban. Ugyszintén I. Ferdinánd

magyar király és császár öfensége alatt 1555-ben, a mint kitűnik ez az egész nemes székely népnek Agyagfalván, Zékely-Vásárhelyt és Udvarhelyt hozott főtörvényeiből is, melyeket hűségesen őriznek nemes Udvarhelyszék levéltárában. Sőt nemcsak nemes, hanem a székely nemzet legelső nemesei közül való, a mint világosan kitetszik ez a mondott 1506-ik esztendőnek Agyagfalván hozott constitutioiból, hol a nemes székely nemzet így zárta le azokat: Hozattak e határozatok a fent nevezett helyen, évben és napon gyergyói Lázár András elnöklete alatt Udvarhelyszék következő főembereinek: Bögözi János (ez a Bögözi János Udvarhelyszék főkapitánya volt), Nyujtodi Pál, Kaczai Antal, Benedekfi Péter és János, a Bethlenfalviak és Gergelyfi János jelenlétében.

Maros- és Aranyosszékből pedig jelen voltak: Apaffi Lénárd, Gyalakúti Mihály, Barcsai Gáspár, Barcsai Miklós, Thót Miklós, Alárd Ferencz, Tatár György, Deenes András; Csik- és Kézdiszékből: Lázár Balázs, Blaskó János, Győrfi Sándor, Becz Imre, Czakó János, Urko (Urbán?) Demjén, Czirják Bernád, Kun Antal, Apor István és Csomortányi László.

Orbai és Sepsi székből: Kálnoki Bálint, Laczok Mihály, Czirják Balázs, Daczó Péter, Mikó Mihály, Mihályfi István, Biró Miklós. De ezeken kívül jelen volt ott még megszámlálhatatlan sokaságú tengernyi nép, kik mindnyájan készek voltak meghalni a mi Székelyországunk javáért, de azért hűségüket is megőrizték a szent korona iránt.

Azonban itt két dolgot jegyezzen meg a szives olvasó: először, hogy e nemes familiákból hol van most a legtöbb? Bizony még a nevük is kipusztult azoknak. Másodszor meg ajánlom e három constitutio olvasását minden székely úrnak, mivel abban egyfelől azt fogja találni, hogy hajdan a székelyek az egyedül üdvöztető, apostoli igaz római vallás szertartásait ápolták; másfelől Magyarország királyai s azok szent koronája iránt igaz hűségüket megtartották és legfőképpen gyönyörűséggel szolgálták az igazságot.

Ez az egyszerű familia azonban nemes volt II. Zápolya János alatt is, mely fejedelem a Blandrata által hozott unitárius dögvéstől megfertőztetve e felekezetet egész hatalmával megoltalmazta teljes három éven keresztül, nehogy az egyszerű szertartást, melyet egyébként napkeltétől napnyugtáig szoktak az Istennek bemutatni, az ő uralma alatt elnyomják.

És amint elődeimtől, meg hitelre méltó öregebb nemesektől értesültem egykor biztosan: sokat küzdött akkor Apor Mihály, az én szépapám, feleségével, a méltóságos Andrási familiából való Andrási Borbárával, az én szépanyámmal együtt. Azon időnek barlangokban, czellákban s a legrejtettebb helyeken áldozó és imádkozó igaz apostolaival együtt érezett, gyámolította őket tekintélyével és tartotta kenyérrel.

Bizony akkor lehetett látni, hogy a római katolikus egyház

ama szomorú állapotában, mint futottak oda össze titkon a szerencsétlen katolikusok s hogy imádták könnyek között az angyalok seregét lelkek benső meggyőződésével. Így megőrizte csakugyan a Székelyföld ama részét az unitarizmustól. E Mihály alatt azonban mégis szenvedett e derék család némi fogyatkozást. Ugyanis midőn néhány Apor a Bercsényiekkal és Andrásiakkal Ferdinánd király iránti hűségét megtartotta és Erdélyből kiment, javainak elvesztésével sújtatott.

Hogy nemes volt ez egyszerű familia Báthori Istvánnak, Lengyelország későbbi királyának uralma alatt, bizonyítja egy hajdan méltóságos Kálnoki Sámuel grófnál levő könyvben az a bizonyos feljegyzés; mely (szó szerint idézem, hogy tisztán és világosan álljon minden, ahogy láttam) anyanyelven így tartotta fenn: „Itt hála Estván kerály mikor lengyel kerályságra mene, azon éjjel meghala Estván pap is,“ kinek minden vagyonát elrabolta Apor István. Azaz¹ itt hált (t. i. Kézdi-Vásárhelyt) István király, mikor a lengyel korona elfoglalására ment; ugyanazon éjjel meghalt István pap is, kinek minden vagyonát elrabolta Apor István.

Ezt léhaságból s úgy gondolom, teljesen avatatlan ember írta, mivel ugyanazon esztendőnek e történetéről nálam levő írott levelek egyébről tanuskodnak; jóllehet Bethlen a VI. k. 317. lapján azt írja, hogy Apor Miklós a székelyek vezérei közül Báthori Istvánnal szemben Békési mellé állott.

Nemes volt-e a derék familia Báthori Kristóf és Zsigmond fejedelmek alatt is s ezeknek néhány szabadalma és fejedelmi jóváhagyó levele kezeim között van, de kitünik az 1584-ik esztendő május utolsó előtti napjáról fenmaradt levelekből is.

Nemes volt ez egyszerű familia Báthori András kardinális és erdélyi fejedelem alatt is és első udvari tanácsossa éppen Apor István volt, ki nemcsak életében állott mellette rendületlenül, hanem még halálában is társa akart lenni, sőt egy kissé előbb, mint a kardinálist Mikóval együtt megölték.

Nemes volt az egyszerű familia 1603-ban mikor Erdély legelőkelőbb főembereivel idősebb és ifjabb Apor János, András, Lőrincz és Tamás a Barcaság terét vérökkel áztatták. Ekkor kezdi érni e derék familiát a szerencsétlenség teljes mértékben. Mert bár, amint előbb említettem, néhány Apor elvesztette fekvő vagyonát Ferdinánd királyhoz való hűségéért; az én szépapám azonban Apor Mihály megtartotta birtokában Bálványos várát Fehérmegyében a hozzácsatolt községekkel együtt; azonkívül Alsó- és Felső-Torján, Esztelneken és a többi hozzákapcsolt helyeken Kézdi székben a részjószágot; továbbá Páloson és Peteken birtokjogot,

¹ Az idézett magyar szöveget latnúl magyarázza meg.

amint ma is ez utóbbi községekben az Aporokról van elnevezve több határrész.

Ennek a Mihálynak azonban született egy András nevű fia, rendkívül kegyetlen természetű és indulatos ember, kinek parancsolni nem volt elég ereje. Ez feleségül vette Lázár Borbálát, szarhegyi Lázár Péter leányát, ki előbb sepsiszentgyörgyi Daczó György felesége volt. Ettől 24 gyermeke született s mégis egy fiú gyermeket sem hagyott maga után, a legkisebb szülött, 12 éves Lázáron kívül.

Ez az András tehát előbb az ő alattvalói ellen dühöngött s csak kevesen tudták kegyetlenségeit elviselni, a nagyobb rész elment, ahová tudott, amint ezt abból az időből fenmaradt levelek bizonyítják előttem.

Kegyetlenségeért végre mégis méltóan megbűnhődött s mi utódok csak fájlalni tudjuk. Mert amidőn két kanczellista néhány várjobbágyot a törvény értelmében visszakövetelt, azokat bottal úgy elverte, hogy lepedőbe vitték el őket; erre a fiscalis director törvénybe idézte őt s bizony már-már elvesztette volna életét is, hacsak a híres Lázár-familia, mely felesége útján rokona volt, nem eszközölt volna kegyelmet számára. Elvesztette azonban akkor peteki és pálosi birtokait, elveszítette Bálványos várához tartozó nagyobb birtokait s alig tudta megtartani a várat és Fehérmegyében meg Kézdi székben levő kisebb birtokait.

De ezután sem lett cséppet sem jobb s ugyanolyan kegyetlenkedések között töltötte életét; mikor aztán már csaknem mindenét elverte, a szomorúságtól lesújtva elveszett Székely Mózással Brassó mellett 1603-ik esztendőben (és ekkor kezdődik Bálványos várának pijsztulása, melynek romjai nagyrészből még ma is fennállanak) hátrahagyta feleségét Lázár Borbálát — amint fennebb említém — egyetlen fiacskájával. Azonban ez semmivel sem volt jobb az uránál, mert ami kevés eddig a férjtől megmaradt, azt az asszony mind elverte; aztán 14 éves fiát mindössze két véka buzaliszttal az altorjai roppant nagy házban hátrahagyván (mert ezután kezdette az altorjai kuriát nagyapám kisebbre venni, de a halál megelőzte s nagyanyám fejezte be) maga csiki jószágaira távozott és ezekkel is úgy tett, mint előbb a háromszéki javakkal, úgy hogy mikor az anya meghalt az egyetlen fiú semmit sem kapott a kezei közé.

Egyben mégis dicséretre méltók, hogy a régi hitet buzgón védtek, mint ez az ősök hagyományaként mai napig is él egybehangzóan az összes torjaiak ajkán. Ez Andrásnak s az ő feleségének életében a feltorjai templomot nem is lehetett elfoglalni; csak ezeknek halála után foglalták el hirtelen, az én nagyapám gyermekkorában.

Sőt az egy alkalommal, midőn a biztosokat kiküldötték, hogy az oltárokat bontsák le s a templomokat adják át az eretnekek-

nek, mint egy második Panthesilea,¹ összegyűjtván az asszonyokat és leányokat, mind a komisszáriusok előtt szaladgált és a templomok elfoglalásától ezzel a fenyegetéssel riasztotta el őket: „Szent Asszony úgy segéljen, ha idejössz, meg kell halnod”,² amint ez ma is él e nép száján. És így ebben az egyben szerencsés asszony, Háromszék azon részét, mely ma is az igaz Isten; illően tiszteli, Csikszékkel együtt megőrizte a veszedelemtől. Ezért valóban megérdemelte, hogy sirja a felsőtornjai templomban, Apor Katalinnak, Kálnoki János feleségének sirjával együtt ma is sértetlenül áll, mintha csak néhány nappal ezelőtt tették volna oda; ezeket én néhány évvel ezelőtt úgy kuriozitásból egyedül megtekintettem, azonban e koporsókban a testöket nem néztem meg.

A derék Apor familia tehát ilyen csapást szenvedett. Ezek után már visszatérek e régi nemes familiának egyetlen sarjára, t. i. az én dédapámra, a 14 éves Lázárra, kit még születésekor a később igazán azzá lett Lázárnak nevezett el apja, mivel összes gyermekeinek elvesztésekor fogadalmat tett, hogy ha őt az Isten még fiú gyermekkel áldja meg, amelyiket a legnagyobb koldusnévnek találja arra fogja kereszteltetni fiát, mivel aztán szerencsétlenebb sorsú nevet nem talált Lázárnál, így kereszteltette fiát Lázárnak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Családtörténeti adatok.

(1532—1670.)*

(Első közlemény.)

Alia Sámuel † 1638 márcz 13. — tem. máj. 19. **IV.** 45. 47.

— **Zsigmond** † 1638 ápr. 1. előtt. **IV.** 215.

Alstedius János Henrik † 1638 decz. 2. **IV.** 52.

¹ Amazon királynő.

² E magyarul idézett fenyegetődzést is megmagyarázza latinul: „id est: Sancta Domina sic me iuvat, si huc veneris, debes mori.”

* E közleményünkben az *Erdélyi Történelmi Adatok* I—IV. kötetében (Szerk. gróf Mikó Imre és Szabó Károly. Kolozsvárt 1855—1862.) kiadott s alább felsorolt naplók, krónikák és följegyzések családtörténeti adatait gyűjtöttük össze.

1. *Bánffy György* naplója 1644. **IV.** 117—131. 1.
2. *Borsos Sebestyén* krónikája 1490—1583. **I.** 10—37. 1.
3. *Enyedi István*. II. Rákóczi György veszedelméről 1657—60. **IV.** 223—316. 1.
4. *Haller Gábor* naplója 1630—1644. **IV.** 1—103. 1.
5. *Kálnoki István* naplója 1645. **IV.** 136—153. 1.
6. *Kálnoki István* jegyzetel 1637—1649. **IV.** 154—155. 1.
7. *Kálnoki Sámuel* jegyzetel 1669—1670. **IV.** 155—156. 1.
8. *sepsi Laczkó Máté* krónikája 1521—1624. **III.** 3—246. 1.
9. *Nagy Szabó Ferencz* memorialéja 1580—1658. **I.** 39—168. 1.
10. *Segesvári Bálint* krónikája 1606—1654. **IV.** 165—218. 1.
11. *Toldalagi Mihály* emlékirata 1613—1626. **I.** 223—243.

- Andrási Kata** lak. Lorándffy Mihálylyal 1613 jun. 16. III. 138.
- Angyalosi István** esk. Tholdalagi Judittal 1642 decz. 1. IV. 80.
— Istvánné Pécsi Judit † 1641 szept. 16. IV. 72.
- Apafi György** † 1637 jul. 18. IV. 40.
- Balási Erzsébet** esk. Gyulafi Lászlóval 1641 jan. 30. IV. 67.
- Balassi Ferencz** † 1594. I. 42. III. 26.
— Ferencz † 1621 jan. 4. I. 231.
- Bálintik György** lak. Petki Ferenczné—Kovácsoczi Katával 1640 jan. 8. IV. 61.
- Bánffy Dénes** esk. Báthori Gábor hugával 1608 nov. 11. IV. 172.
— György esk. Szamosfalván 1644 aug. 30. IV. 127.
— Farkas (Zsigmond f.) sz. Zentelkén 1644 aug. 25. — ker. szept. 18. IV. 127. 128.
— Ferencz † 1644 jul. 4. — tem. aug. 14. IV. 125. 127.
- Báthory Boldizsár** † 1594. III. 26.
— Erzsébet † 1614 szept. 23. III. 126.
— Gábor † 1613 okt. 27. I. 116. III. 141. IV. 182.
— Gáborné lak. Kendi Istvánnal 1618 máj. 9. III. 180.
— István (somlyai) sz. 1533 szept. 27. III. 15.
— István lak. Homonnai Fruzsínával (Ferencz I.) 1579 jan. 25. III. 22. — † 1605 jul. 25. — tem. okt. 9. III. 64. 65.
— Istvánné Homonnai Fruzsina † 1608. III. 123.
— Kristóf † 1580. I. 39. — † 1581. III. 22.
— Zsigmond (somlyai) sz. 1572 szept. III. 21. — esk. Mária Krisztiernával 1595 aug. 6. III. 28.
— Zsófia esk. II. Rákóczi Györggyel 1643 febr. 3. IV. 82. 83.
— ... (Gábor huga) esk. Bánffy Dénessel 1608 nov. 11. IV. 172.
- Bebek Ferencz** † 1558. I. 18. III. 18.
- Bedő István** † 1612 nov. 20—29. között. IV. 180.
- Béldi János** esk. Csomaközi Zsófiával 1643 aug. 11. IV. 87.
- Bethlen Gábor** esk. Brandenburgi Katalinnal 1626. IV. 193. — † 1629 nov. 14. IV. 2. — † 1629 nov. 16. IV. 196. — † 1629 nov. 26. I. 142. — tem. a gyulafejérvári templomba 1630 jan. 10. I. 142. — tem. 1630. jan. 20. IV. 197. — tem. 1630 jan. 25. IV. 3.
— Gáborné Károlyi Zsuzsanna † 1622 máj. 13. — tem. jul. 1. IV. 191.
— György tem. Keresden 1636 febr. 13. IV. 31. 32.
— István lak. Károlyi Krisztínával, Rhédei Ferencz özvegyével 1623 jun. 20—21. IV. 192.
— István esk. Rákóczi György leányával 1627 jun. 14. IV. 194.
— Istvánné Csáki Krisztina † 1622 jan. 18. — tem. febr. 8. IV. 189. — tem. Krakkóban 1622 jan. 1. 234.
— János lak. 1637 jan. 27. IV. 38.
— Krisztina Horváth Györgyné lak. Herczeg Istvánnal 1641 máj. 29. IV. 70.

- Bethlen Mihály** esk. Zombori Borbálával (János I.) 1642 jun. 17. IV. 78.
— ... elj. Macskási Mihálylyal 1638 máj. 26. IV. 47.
- Bocskai István** sz. 1557 jan. 1. III. 18. 96. — † 1606 decz. 28. IV. 168. — † 1606 decz. 29. III. 98. — tem. 1607 febr. 22. III. 116.
- Bogner alias Gilyén Imre** † 1661 jun. 24. — tem. jun. 26. IV. 187. 188.
- Bonczidai Jánosné** † 1627 nov. 29. IV. 194.
- Borbély György** † 1625 ápr. 29. I. 141.
- Bornemisza Boldizsár** † 1608 febr. 23. IV. 170.
— Pál † 1644 okt. 25. — tem. okt. 27. IV. 96. 129.
- Borsos Anna** (Sebestyén I.) sz. 1564. I. 21. — esk. Nagy Szabó Jánossal 1580. I. 39. — † 1621 márcz. 8. I. 125.
— Erzsébet (Sebestyén I.) sz. 1570. I. 26.
— István † 1639 nov. 16. I. 148.
— Istvánné † 1639 nov. 20. I. 148.
— János (Sebestyén f.) † 1554. I. 16.
— János (Sebestyén f.) sz. 1556. I. 17.
— Judit (Sebestyén I.) sz. 1580 jul. 3. I. 35.
— Judit (Tamás I.) Radnótfáiné † Radnótfáján 1645 nov. 12. I. 151.
— Kata (Sebestyén I.) sz. 1560. I. 18.
— Pál (Sebestyén f.) sz. 1558. I. 18.
— Sebestyén esk. Köpeczi Katával (Tamás I.) 1550. I. 15. — esk. Hoszu Krisztinával 1555. I. 17. — † 1584. I. 40.
— Sebestyénné Köpeczi Kata † 1554. I. 16.
— Tamás (Sebestyén f.) sz. 1566. I. 24.
- Broser János** † 1622 decz. 2. IV. 191.
- Brandenburgi Katalin** esk. Bethlen Gáborral 1626. IV. 193.
- Canndert Margit** segesvári Szabó Lőrinczné † 1635 jul. 11. IV. 208.
- Csáki Krisztina** Bethlen Istvánné † 1622 jan. 18. — tem. febr. 8. Krakkóban I. 234. IV. 189.
- Csanádi Antal** † 1632 decz. 7. — tem. decz. 9. IV. 204.
— János † 1622 aug. 10. IV. 191.
— Pál † 1636 decz. 5. — tem. decz. 9. IV. 211.
- Csiszár János** esk. Szigyártó ... (Péter I.) 1616 jan. 18. I. 121. 122.
- Csomaközi Zsófia** esk. Béli Jánossal 1643 aug. 11. IV. 87.
— † 1636 okt. 6. IV. 36.
- Csontos Pál** lak. 1638 nov. 23. IV. 52.
- Daczó** (István I.) lak. Incze Mártonnal 1640 febr. 13. IV. 62.
— (István I.) lak. Patikárius Gáborral 1641 febr. 11. IV. 68. 68.
- Daniel** Háromszék főkirálybírája † 1641 aug. 20. IV. 71. 72.
- Daróczi Ferenc** † 1616 márcz. 28. körül. III. 152.
- Dersffi Orsolya** Mágócsi Ferenczné esk. Eszterházy Miklóssal 1612 nov. 22. III. 136.

- Dobó** Ferencz † 1602 szept. 15. — tem. Sárospatakon 1603 jan. 8. III. 40.
- Dóczi** Anna Sennyei Pongráczné tem. 1625 febr. 21. IV. 193.
— András † 1620 márcz. 5. előtt. IV. 187.
- Ebeni** Miklós tem. Rimaszécsen 1644 nov. 2. IV. 129.
— Zsigmond † 1636 márcz. 24. IV. 32.
- Erdélyi** István † 1642 márcz. 20. körül. IV. 77.
- Eszterházy** Miklós esk. Mágócsi Ferenczné Dersffy Orsolyával 1612 nov. 22. III. 136.
- Fejér** Mihály † 1612 okt. 16. IV. 180.
- Fekete** Péter † 1640 ápr. 14. IV. 63.
- Feltólti** György lak. Kún . . . (István I.) 1636 jun. 11. IV. 33.
- Filstich** Péter † 1629 márcz. 7. — tem. ápr. 1. IV. 196.
- Forgács** Ferencz † 1616 okt. 7. előtt. III. 146.
- Forró** János † 1594. III. 26.
- Géczi** András † 1614 márcz. 4. IV. 183.
— János † 1589 jan. 7. I. 40. III. 23.
- Gilányi** Gergely esk. Szilasi Judittal 1643 május 11. IV. 85.
- Gilyén** alias **Bogner** Imre † 1621 jun. 24. — tem. a kolozsvári nagy templomba jun. 26. IV. 187. 188.
- Göcs** Pál † 1622 márcz. 4. IV. 189.
- Gyárfás** . . . prédikátor † 1622 okt. 7. IV. 191.
- Gyöngyösi** András † 1622 decz. 28. IV. 192.
- Gyulafi** László esk. Balási Erzsébettel 1641 jan. 30. IV. 67.
- Gyulai** Ferencz lak. 1639 márcz. 20—23. IV. 55.
- Haller** Gábor sz. 1614 szept. 26. IV. 2. 14.
— György † 1633 szept. 22. előtt. IV. 19.
— Mária † 1635 május 16. előtt. IV. 27.
— Miklós † 1634 febr. 19. előtt. IV. 21.
— Sámuel lak. Károlyi Évával 1643 febr. 15. IV. 84. — † 1643 szept. IV. 89.
— . . . elj. Kékedi Zsigmond özvegyével 1639 nov. 59. — lak. 1640 jan. 9. IV. 61.
- Harinnai** Farkas lak. 1644 szept. 6. IV. 127.
- Harkó** Márton † 1645 aug. 24. — tem. Galgócson aug. 25. IV. 150.
- Helmann** András † 1637 okt. 13. IV. 213.
- Herczeg** István lak. Horváth Györgyné Bethlen Krisztínával 1641 május 29. IV. 70.

Köblös Zoltán.

Családtörténeti kérdézősködésekre csak előfizetőknek válaszolunk.

TARTALOM. *Sándor Imre*: A csikszentkirályi Bors család. — *ifj. Biás István*: Tordavármegyei lustra 1671-ből. — *Báró Apor Péter* Lusur Mundiája. *Ford. Szász Ferencz.* — *Köblös Zoltán*: Családtörténeti adatok. (1532—1670.)

Ny. Stief Jenő és Társa könyvsajtóján Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 2.